

έντεῦθεν παρὰ τὴν ἀκτὴν, φθάνει εἰς τὸ Μαύροπον, κωμόπολιν ἐξ 150 περίπου οἰκίων, ἐν ᾗ τελεῖται κατ' ἔτος πανήγυρις, καλουμένη πανήγυρις τῆς Δέδρης ἢ Δοβριού. Ὑπάρχει δὲ παράδοσις παρὰ τοῖς κατοικοῖς, ὅτι ἐτελεῖτο αὕτη ἄλλοτε ἐν Κοσμοπόλει, καὶ μετενήχθη εἰς τὴν κοιλάδα τῆς Καστορίας κατ' ἣν ἐποχὴν ἡ πόλις αὕτη προὔδιδάσθη εἰς μητρόπολιν. Ἀλλὰ ποία ἡ Κοσμοπόλις, καὶ πόθεν τὸ δοθέν εἰς τὴν πανήγυριν ὄνομα; Μετὰ πιθανότητος εἰκάζεται ὅτι ἡ Κοσμοπόλις ἦτο ἡ ἀρχαία Δόδρη (α), τῆς ὁποίας, καὶ ἀπ' οὗ ἡ πανήγυρις μετενήχθη εἰς τὴν κοιλάδα τῆς Καστορίας, διετηρήθη τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, ἀλλὰ περιφθαρμένον. Ἐν τέταρτον τῆς λεύγης μακρὰν τοῦ Μαυρόπου εἶναι ἡ Κρεπερὴ· ταύτης ὁ πληθυσμὸς περιορίζεται εἰς 12 — 15 οἰκογενεῖας χριστιανῶν Βουλγάρων, λείψανα ἀτυχῆ κώμης, ἐχούσης ἄλλοτε χιλίους κατοίκους, καὶ κειμένης ὅπου ἦτο τὸ πάλαι Ἄργος τὸ Ὀρεστικόν (β). Καθὼς δὲ ὁ Ὀρέστης, οὕτω καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ κατεδιώχθησαν, ὡς φαίνεται, ὑπὸ τῶν Βοριννύων. Αἰμὸς, καὶ λιμὸς, καὶ πόλεμος ἐξηφάνισαν τὰ λείψανα ταῦτα λαοῦ, σώζοντος ἐκ παραδόσεως τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀρχαίας αὐτοῦ ὑπεροχῆς. Καὶ καθὼς αἱ παρηκμαεῖσι κωμοπόλεις τῆς Ἀγγλίας, οὕτω καὶ ἡ Κρεπερὴ διεφυλάττει τὰ προνόμια τῆς Ἀργείας ἀποικίας· διότι ἅπασαι αἱ ἐπίσημοι πολιτικαὶ πράξεις τῆς ἐπαρχίας τῆς Καστορίας φέρουσι τὴν ἐπιγραφὴν τῆς Κρεπερῆς πρωτεύουσας τῆς Ὀρεστίδος, τῆς ὁποίας ἡ αὐτονομία διήρκεσε καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ βασιλείου τῆς Μακεδονίας. Καὶ τοῦτο εἶναι μόνον τῆς λαμπρότητος αὐτῆς λείψανον· διότι τὰ μὲν ἔχνη τοῦ Ὀρεστικοῦ Ἄργους ἐξαλείφονται ὁσημέραι, ὁ δὲ χρόνος ἐξαφανίζει, ὡς τοῦ Κελέθρου, καὶ αὐτὰ τὰ σημεῖα τῶν ἐρειπίων. Οὐδεμίαν ἐπιγραφὴν εὐρίσκειται ἐνταῦθα· τὰ δὲ ἐν χερσὶ τῶν προϋχόντων σωζόμενα ὀλίγα νομίσματα, εἶναι Μακεδονικὰ, ἢ Ῥωμαϊκὰ, ἢ καὶ Βυζαντινά.

Μίαν λεύγαν πρὸς μεσημβρίαν τῆς Κρεπερῆς καίται χωρίον ἐξ 100 περίπου χριστιανῶν κατοίκων συγκείμενον, ἀράλιτζα τοῦνομα, καὶ μικρὸν τι πρὸς τὰ ὀπίσω, τὸ χωρίον Σλίμιστα, τὸν αὐτὸν σχεδὸν πληθυσμὸν καὶ τοῦτο ἔχον. Ἐνταῦθα ὑπάρχει ἡ διέξοδος τῆς λίμνης, ἥτις φερομένη πρὸς τὰ κάτω, εἰσεβάλλει εἰς τὸν Ἀλιάκμονα κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐγχαυρίων καλουμένην γέφυραν τῆς Σμύξεως. Μετὰ ταῦτα πρὸς μεσημβρίαν εἶναι τὸ χωρίον Δουπιακοί, ὑπὸ χριστιανῶν κατοικούμενον, καὶ ἐξ 130 περίπου οἰκογενειῶν συγκείμενον· ἐντεῦθεν δὲ πρὸς

(α) Δόδρη πόλις τῆς Παονίας ἐν Μακεδονίᾳ, κειμένη ἀνατολικῶς τοῦ Ἐγεθώρου ποταμοῦ, Δόδρη παρ' Ἡροδότῃ βιβ. Δ'. κεφ. 46. παρὰ Πτολεμαίῳ βιβ. Γ'. κεφ. 43. γράφοντι ταύτην Δόδρον. Plin. lib. IV, c. 40, ὅστις καλεῖ τοὺς κατοίκους αὐτῆς Dobrienses. Θουκυδ. βιβ. Α'. καὶ παρὰ Στεφ. Βυζαντίου.

(β) Ἄργος Ὀρεστικόν Στράβ. βιβ. Ζ'. Ἄργος ἐν τῇ τῆς Μακεδονίας ἐπαρχίᾳ ὑφ' ἡγεμόνα Κωνστ. Παρρυροῦ, καὶ Στέφ. Βυζ.

δυσμᾶς οἱ ἀμπελῶνες, ἐκτεινόμενοι σχεδὸν μέχρι τῶν κήπων καὶ μύλων, ὅπου μετὰ μικρὸν ἀρχεται ἡ πόλις.

Ἡ λίμνη, ἥτις ἦτο ἴσως κατ' ἀρχὰς κρατὴρ ἡφαιστείου, μετρούμενη ἀπ' ἀρκτοῦ πρὸς μεσημβρίαν, ἔχει διάμετρον δύο ὥρων καὶ ἡμισίας, ἐπὶ πλάτους ἑπτὰ μιλίων. Τὸ βάθος αὐτῆς φθάνει κατὰ τὰς γενομένας καταμετρήσεις ἀπὸ ἑπτὰ ὀργυιῶν μέχρι τριῶν ποδῶν. Πιθανὸν δὲ ὅτι καὶ ἐλαττοῦται ἔνεκα τῶν προσχωμάτων, τὰ ὅποια οἱ χεῖμαρροι συσσωρεύουσιν ἐπ' αὐτὴν τὸ φθινόπωρον ἐν καιρῷ τῶν βροχῶν. Τὸ δυτικὸν μέρος, διὰ τὴν γυμνότητά αὐτοῦ, ὀλίγον συντελεῖ εἰς τὴν βραδείαν ταύτην ἐπισώρευσιν· ἀλλὰ τὸ βορειοδυτικόν, ὑψούμενον δι' ἀντηρίδος τινος τοῦ ὄρους Βόρα καὶ διὰ τῆς σειρᾶς τῶν ὄρεων τοῦ Σαρακίνα πρὸς ἀνατολὰς, ἀδιαλείπτως πέμπει εἰς τὴν λίμνην τὰ συντρίμματα τῶν ὑπὸ τῶν χαιμαρρῶν ἀπογαιουμένων λόφων, καὶ οὕτω κατὰ μικρὸν καθίστα αὐτὴν ἀβαθεστέραν.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἡ φιλοστοργία τῶν ζώων πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε πολλάκις καὶ τὰ δειλότατα καὶ τὰ ἀσθενέστατα ἀντετάχθησαν κατὰ ἰσχυροτέρων, καὶ κατὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Ἴδου παράδειγμα ἀνήκουστον ἴσως μέχρι τῆς σήμερον.

Πρὸ τινων ἡμερῶν κυρία τις ἐν Βρυξέλλαις, ἀνοίξασα σύρτην ὅπου εἶχεν ἀποτεθειμένα διάφορα κοσμήματα, εὗρεν ἐντὸς λεπτοτάτου τινὸς ὑφάσματος πέντε μὺς πρὸ ὀλίγων ὥρων ἐλθόντας εἰς ῥῶς. Μετὰ ἀλλεπαλλήλους ἐπιφωνήσεις μαρτυρούσας τὴν ἀπαρίαν τῆς κυρίας, «πόθεν ἄρα εἰσελθοῦσα εἰς τὴν σύρτην ἡ μήτηρ ἐγέννησεν αὐτά,» ἠθέλησε νὰ σύρῃ τὸ ὑφάσμα μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ξένης οἰκογενείας τὴν ὁποίαν, ὡς φαίνεται, δὲν εἶχε πολλὴν ὀρεξιν νὰ φιλοξενήσῃ. Ἀλλ' ἡ μήτηρ, ἥτις ἐκάθητο συνεσταλμένη εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ σύρτου, ὠρμητε μανιώδης ὡς τίγρις, καὶ ἐκπέμπουσα φωνὰς στρηναῖς κατὰ τῆς ἱεροσύλου χειρὸς, ἔδρακεν αὐτήν. Τότε τὸ θῆμα τῆς μητρικῆς ταύτης φιλοστοργίας, ἀφῆκε κραυγὴν ὀδύνης· ἀκούσασα δὲ ἡ ὑπηρετίς, καὶ ἐλθοῦσα ἀπεδίωξε τὴν ἐμπόλεμον μητέρα, μετ' ἀγῶνας ὁμῶς πολλοὺς καὶ θαυμασίους, ἀξίους τοῦ Γεράρδου, τοῦ περιφήμου τούτου τῆς Ἀφρικῆς λεοντοκτόνου.

